BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

MĨ THUẬT 3



NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN XUÂN NGHỊ (Tổng Chủ biên)
TRẦN THỊ BIỂN – ĐOÀN THỊ MỸ HƯƠNG (đồng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH – BẠCH NGỌC DIỆP – TRẦN THỊ THU TRANG

MĨ THUẬT 3

(Tái bản lần thứ tư)

sach-giao-khoa.com

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi chủ đề trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 3* được tổ chức thành bốn hoạt động cụ thể như sau:



QUAN SÁT: Hoạt động này giúp học sinh có nhận thức ban đầu về nội dung chủ đề.



THỂ HIỆN: Học sinh thực hiện hoạt động này để hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến chủ đề.



THẢO LUẬN: Thông qua hoạt động này, học sinh củng cố lại nội dung, yêu cầu cần đạt của chủ đề.

sach-giao-khoa.com



VẬN DỤNG: Học sinh sử dụng những kiến thức, kĩ năng trong chủ đề để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến môn học.

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm mĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp các em thuận tiện hơn trong việc thực hành.

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Sách giáo khoa *Mĩ thuật 3* được biên soạn giúp cho học sinh biết chủ động kết nối kiến thức với thực tế cuộc sống, theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực.

Nội dung cuốn sách bao gồm mười chủ đề, tiếp tục hướng dẫn học sinh làm quen với việc sử dụng các yếu tố tạo hình để thể hiện sản phẩm mĩ thuật của mình thông qua các hoạt động học tập: Quan sát – Thể hiện – Thảo luận – Vận dụng.

Những kĩ năng vẽ, xé – dán, nặn,... cũng như trao đổi, sử dụng vật liệu sẵn có trong thực hành, sáng tạo được trau dồi và phát huy trong môn học. Điều này góp phần tăng thêm niềm yêu thích, hứng thú của học sinh đối với môn Mĩ thuật; đồng thời góp phần cùng các môn học và hoạt động giáo dục khác hình thành, phát triển ý thức giữ gìn, phát huy giá trị văn hoá nghệ thuật dân tộc phù hợp với sự phát triển của thời đại.

Chúc các em học tập thật vui và có nhiều sản phẩm mĩ thuật thú vị!

MỤC LỤC

Chủ đề	NỘI DUNG	Trang
1	Em yêu Mĩ thuật	5
2	Hoa văn trên trang phục của một số dân tộc	8
3	Màu sắc em yêu	14
4	Vẻ đẹp của khối	22
5	Một số vật liệu sử dụng trong thực hành, sáng tạo mĩ thuật	28
6	Biết ơn thầy cô	34
7	Cảnh vật quanh em	40
8	Chân dung người thân trong gia đình	46
9	Sinh hoạt trong gia đình	52
10	An toàn giao thông	58
	Một số thuật ngữ dùng trong sách	64
	Bảng phiên âm tên riêng nước ngoài	64

sách-giáo-khoa.com

Chủ đề 1

EM YÊU MĨ THUẬT

- *Giới thiệu được các hoạt động liên quan đến môn Mĩ thuật.*
- *Phân biệt được một số hình thức thể hiện sản phẩm mĩ thuật.*



Hoạt động trong giờ học Mĩ thuật



1. Hoạt động nhóm
Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh



2. Hoạt động cá nhân
Nguồn: Dung Phương

Hoạt động mĩ thuật ngoài lớp học



3. Hoạt động vẽ ngoài trời
Nguồn: Thảo My



4. Tham gia câu lạc bộ
Nguồn: Thảo My

– Hãy mô tả những hoạt động trong giờ học Mĩ thuật ở lớp em.
– Hãy mô tả những hoạt động mĩ thuật ngoài lớp học của em.

Sản phẩm mĩ thuật tạo hình 2D



1. Bích Ngọc, *Cảnh đẹp nơi em ở*
   Sản phẩm mĩ thuật từ màu nước



2. Vũ Trần Tú Linh, *Chọi gà*
   Sản phẩm mĩ thuật từ giấy màu, giấy báo

Sản phẩm mĩ thuật tạo hình 3D



3. Trung Kiên – Phương Thảo, *Thuỷ cung*
   Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu



4. Tuấn Vũ, *Vùng quê*, sản phẩm mĩ thuật từ bìa

Hãy cho biết sự khác nhau giữa sản phẩm mĩ thuật 2D và 3D.



5. Mỹ Duyên, *Ngôi nhà*, sản phẩm mĩ thuật từ bìa và dây vải

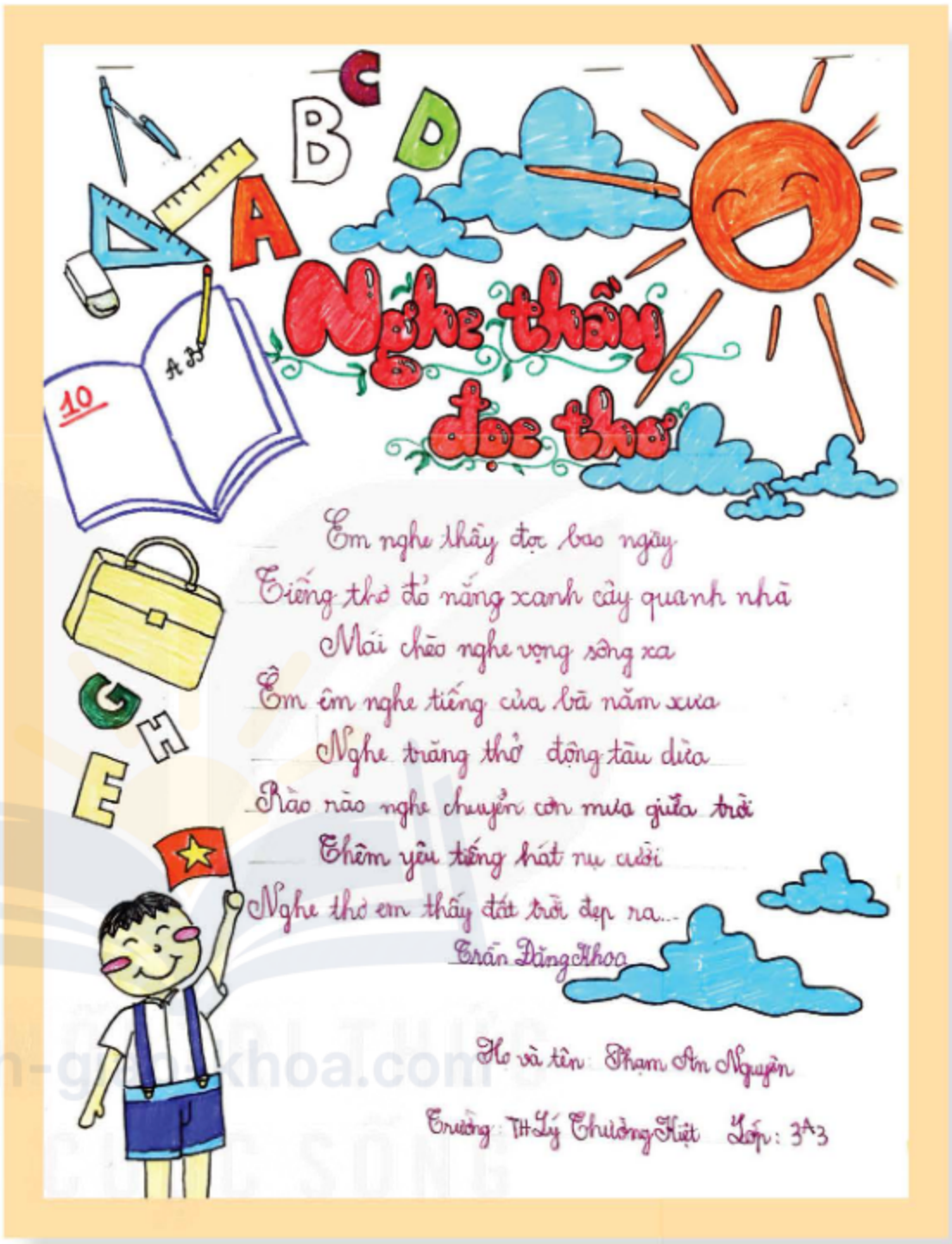
Sản phẩm mĩ thuật ứng dụng



6. Minh Lâm, *Chậu cây*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu



7. Xuân Hảo, *Ống đựng bút*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu



8. Phạm An Nguyên, *Báo tường*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu dạ

Hãy cho biết sự khác nhau giữa sản phẩm mĩ thuật tạo hình và sản phẩm mĩ thuật ứng dụng.

sách-giáokhoa.com

Chủ đề 2

HOA VĂN TRÊN TRANG PHỤC CỦA MỘT SỐ DÂN TỘC

- *Sử dụng được nét mô phỏng hoa văn trên trang phục của một số dân tộc để thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật.*
- *Sắp xếp được hoa văn để trang trí một đồ vật mà em yêu thích.*



Hoa văn trên trang phục của đồng bào dân tộc Mông



1. Váy nữ



2. Mũ vải



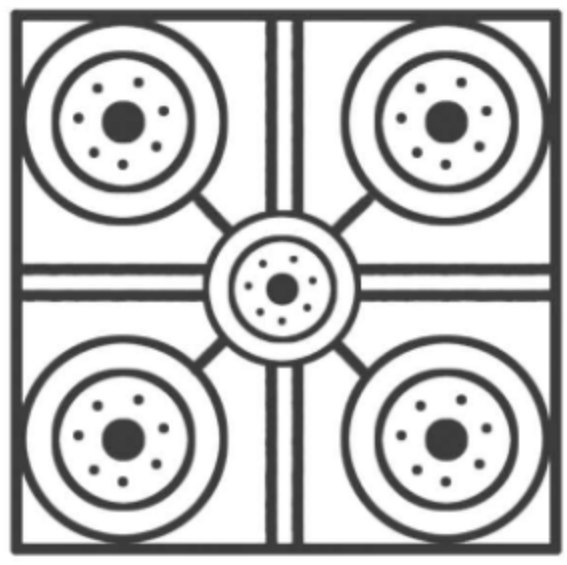
3.



4.



5.



6.

EM CÓ BIẾT

Trang phục là những đồ để mặc như quần, áo, váy,...; để đội như mũ, nón, khăn,... Mỗi dân tộc có những bộ trang phục truyền thống mang bản sắc riêng, trong đó hoa văn trang trí được sử dụng tạo nên sự đa dạng, hấp dẫn.

Hoa văn trên trang phục của đồng bào dân tộc Ê-đê



7. Áo bé trai



8. Tấm choàng



9.



10.



11.

Nguồn các ảnh trang phục: Nguyễn Văn Huy, *Từ điển hiện vật văn hoá các dân tộc Việt Nam*, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội, 2017

sach-giao-khoa.com

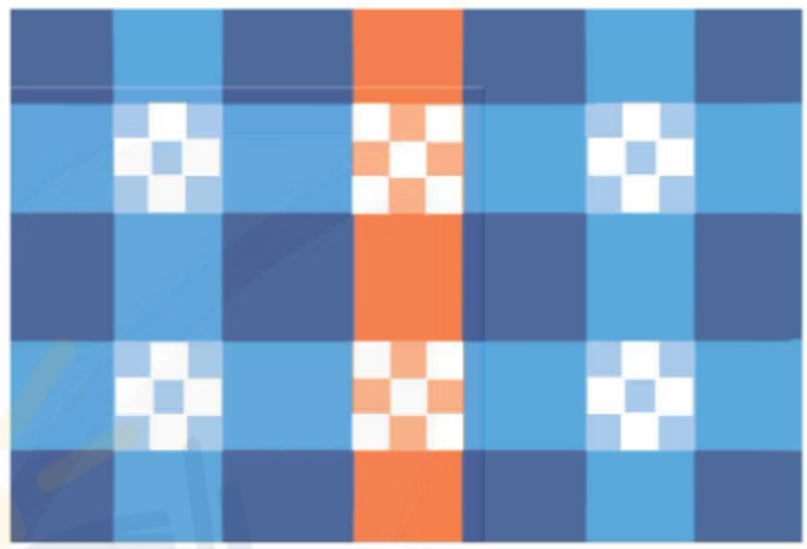
Hoa văn trên trang phục của đồng bào dân tộc Chăm



12. Áo, váy và thắt lưng
Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam



14.



15.



13.



16.

– Các hoa văn trên có sử dụng những đường nét nào mà em đã được học? Em hãy kể tên màu sắc trên các hoa văn.

– Trong những hoa văn trên trang phục đã biết, em thích hoa văn nào nhất? Hoa văn đó được tạo nên từ những nét, hình, màu gì?

EM CÓ BIẾT

Hoa văn trên trang phục của đồng bào dân tộc rất phong phú, thường mô phỏng hình hoa, lá, con vật,... gần gũi trong cuộc sống và được cách điệu tạo thành các nét, hình đơn giản.



Mô phỏng lại mẫu hoa văn trên trang phục của một dân tộc mà em yêu thích.



Hãy trao đổi về sản phẩm mĩ thuật của các thành viên trong nhóm theo các câu hỏi gợi ý sau:

– Hoa văn trong trang trí sản phẩm gồm các yếu tố tạo hình nào?

– Các hình thức sắp xếp hoa văn trong sản phẩm như thế nào?

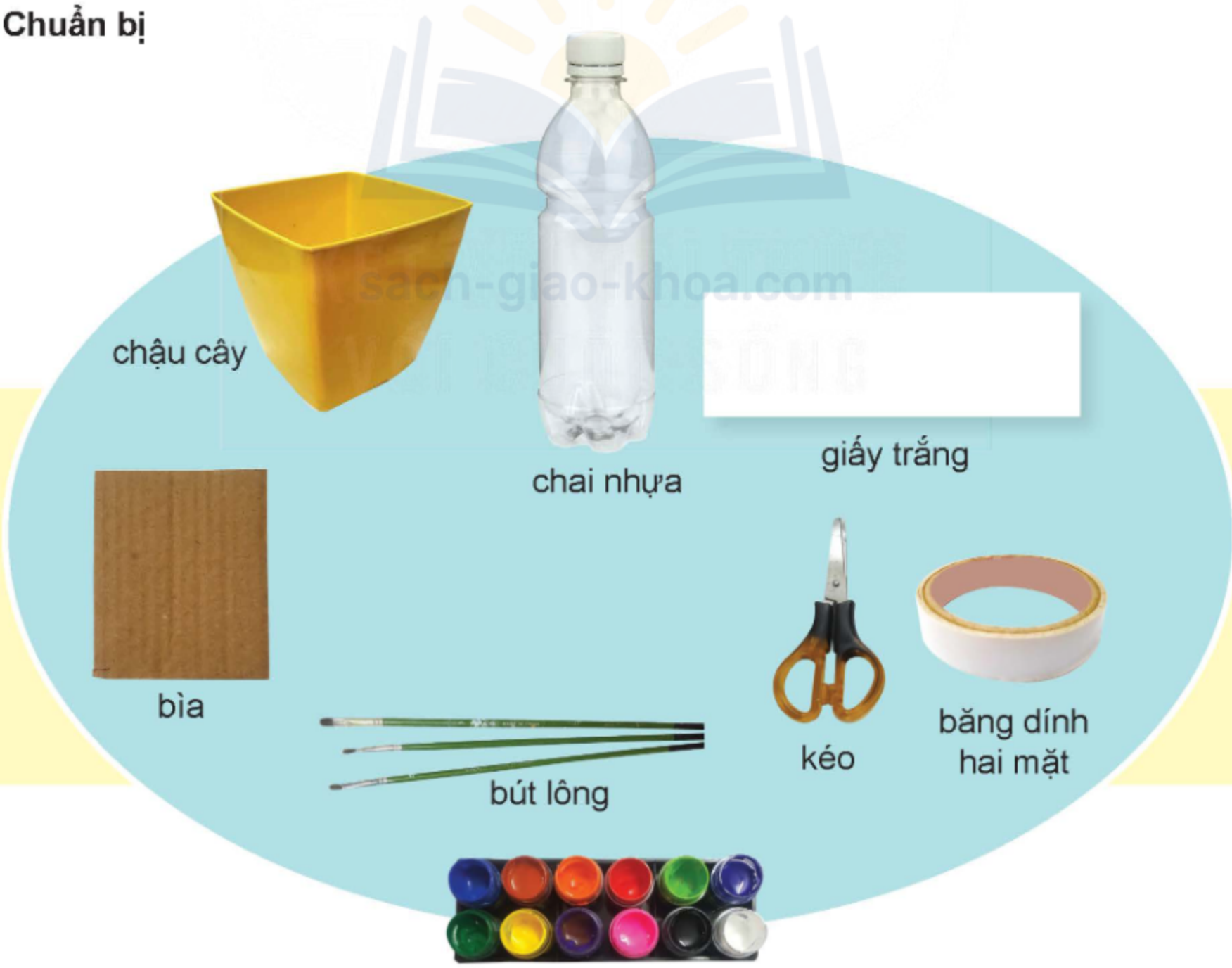


Sử dụng những hoa văn đã vẽ trong bài thực hành để trang trí một đồ vật em yêu thích.

Phần tham khảo

Các bước sử dụng hoa văn trang trí một chậu hoa bằng hình thức in

Chuẩn bị

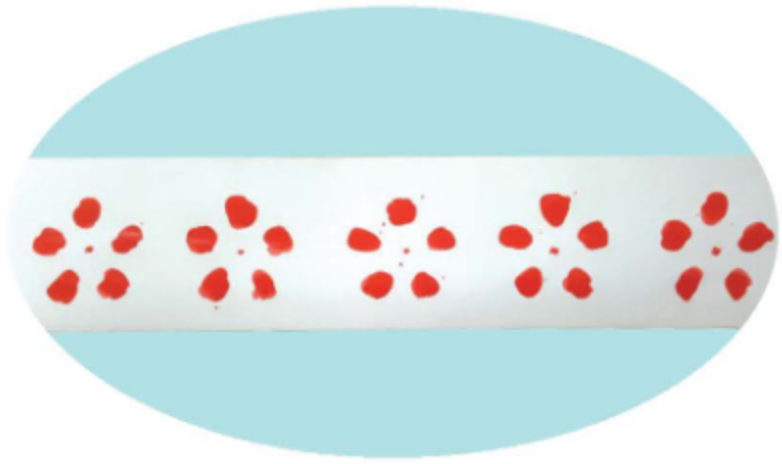


1.

Thực hành



2.



3.



4.



5.



6.



7.

sach-giao-khoa.com

Chủ đề 3

MÀU SẮC EM YÊU

- *Tạo được màu thứ cấp và đọc được tên các màu đó.*
- *Phân biệt được màu cơ bản và màu thứ cấp trong thiên nhiên và trong cuộc sống.*
- *Tạo được sản phẩm mĩ thuật có sự kết hợp những màu sắc đã học.*



Màu sắc trong thiên nhiên



1. Quần đảo Nam Du, An Giang
   Nguồn: Jindowin



2. Cá vàng
   Nguồn: Mirek Kijewski



3. Hoa cúc lá nhám
   Nguồn: Thu Trang

– Em nhận biết được màu sắc nào trong từng bức ảnh trên?
– Em hãy kể tên những màu sắc trong thiên nhiên mà em biết.

Màu sắc trong cuộc sống



1. Đồ hoá trang của chú hề
Nguồn: Alexander Raths



2. Khinh khí cầu
Nguồn: djmilic



3. Cầu trượt
Nguồn: Thu Trang

– Em hãy nêu tên các màu sắc có trong những đồ vật trên và chỉ ra các màu cơ bản trong đó.

– Kể tên đồ vật có nhiều màu sắc mà em yêu thích.

Màu sắc trong tranh của hoạ sĩ

– Hăng-ri Ma-ti-xơ (Henri Matisse, 1869 – 1954) là hoạ sĩ nổi tiếng người Pháp.

– Các tác phẩm của ông có sắc màu rực rỡ, tạo cảm giác mạnh khi xem.



1. Hăng-ri Ma-ti-xơ, *Món ăn và trái cây trên thảm đỏ và đen (Dishes and Fruit on a Red and Black Carpet)*, 1901, tranh sơn dầu

Nguồn: Bảo tàng Hermitage, Saint Petersburg, Nga



2. Lương Xuân Nhị, *Phong cảnh nông thôn*, 1964, tranh sơn dầu, 80 x 60 cm

Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

– Lương Xuân Nhị (1914 – 2006) là hoạ sĩ có nhiều tác phẩm mĩ thuật về phong cảnh với lối thể hiện tinh tế, mềm mại, màu sắc tươi tắn.

– *Phong cảnh nông thôn* là bức tranh sơn dầu thể loại phong cảnh. Tác phẩm diễn tả cảnh làng quê đồng bằng Bắc Bộ với màu sắc nhẹ nhàng, êm dịu.

– Em biết những màu nào trong hai bức tranh trên?

– Mỗi bức tranh thể hiện những hình ảnh gì?

Sự kết hợp của màu cơ bản tạo nên màu thứ cấp

1. Quả cam



2. Hoa dạ yến thảo



3. Bình tưới cây

Nguồn: Thu Trang

- Màu sắc ở cánh hoa dạ yến thảo, quả cam, bình tưới cây trong các bức ảnh trên được tạo ra từ những màu nào?
- Hãy kể tên một số hình ảnh trong cuộc sống có màu thứ cấp mà em biết.



Sử dụng một hình thức tạo hình mà em yêu thích (vẽ tranh; xé, dán; nặn;...) để tạo một sản phẩm mĩ thuật có những màu sắc đã học.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Đỗ Bảo Hân, *Mẹ em*
   Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



2. Hà An – Quốc Bình, *Các con vật dưới nước*
   Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



3. Duy Khang – Ánh Dương, *Khu phố*, sản phẩm mĩ thuật từ giấy màu, giấy bìa, màu vẽ



Hãy đặt tên cho sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo một số nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm của bạn có những hình ảnh, màu sắc gì?

– Chỉ ra các màu cơ bản và màu thứ cấp trong sản phẩm.

– Các màu sắc trong sản phẩm giúp bạn liên tưởng đến màu của những đồ vật nào trong gia đình?

– Bạn thích sản phẩm nào nhất? Hãy chia sẻ về điều khiến bạn thích trong bài thực hành đó.



Tạo một sản phẩm mĩ thuật có sự kết hợp các màu mà em yêu thích.

Phần tham khảo

Thiết kế và trang trí một khung ảnh chung của nhóm treo ở lớp học

Chuẩn bị

giấy bìa màu | giấy màu | giấy báo, tạp chí | giấy trắng | kéo | keo dán giấy | băng dính hai mặt | dây thừng sợi nhỏ | bút màu dạ | bút chì



1.

Thực hành



2.



3.



4.



5.



6.



7.



8.

Chủ đề 4

VẺ ĐẸP CỦA KHỐI

- *Biết được biểu hiện của khối dạng cơ bản theo một số cặp tương phản.*
- *Biết thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật tạo được biểu hiện của khối, cảm giác về sự chuyển động.*



Một số biểu hiện của khối tạo cảm giác



1. Sự kết hợp của khối

Hình dạng và cấu trúc bên ngoài của khối gợi cho người xem cảm giác về sự tương phản: tĩnh hay động, đặc hay rỗng, cứng hay mềm,...



2. Khối cứng



3. Khối mềm



4. Khối cầu đặc



5. Khối rỗng



6. Khối tĩnh



7. Khối động

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 – Nguồn: Shutterstock

Trong những biểu hiện của khối ở trên, em thích cặp tương phản nào nhất?

sach-giao-khoa.com

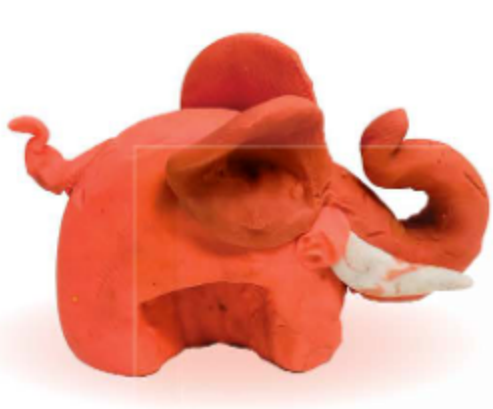
Biểu hiện của khối trên sản phẩm mĩ thuật



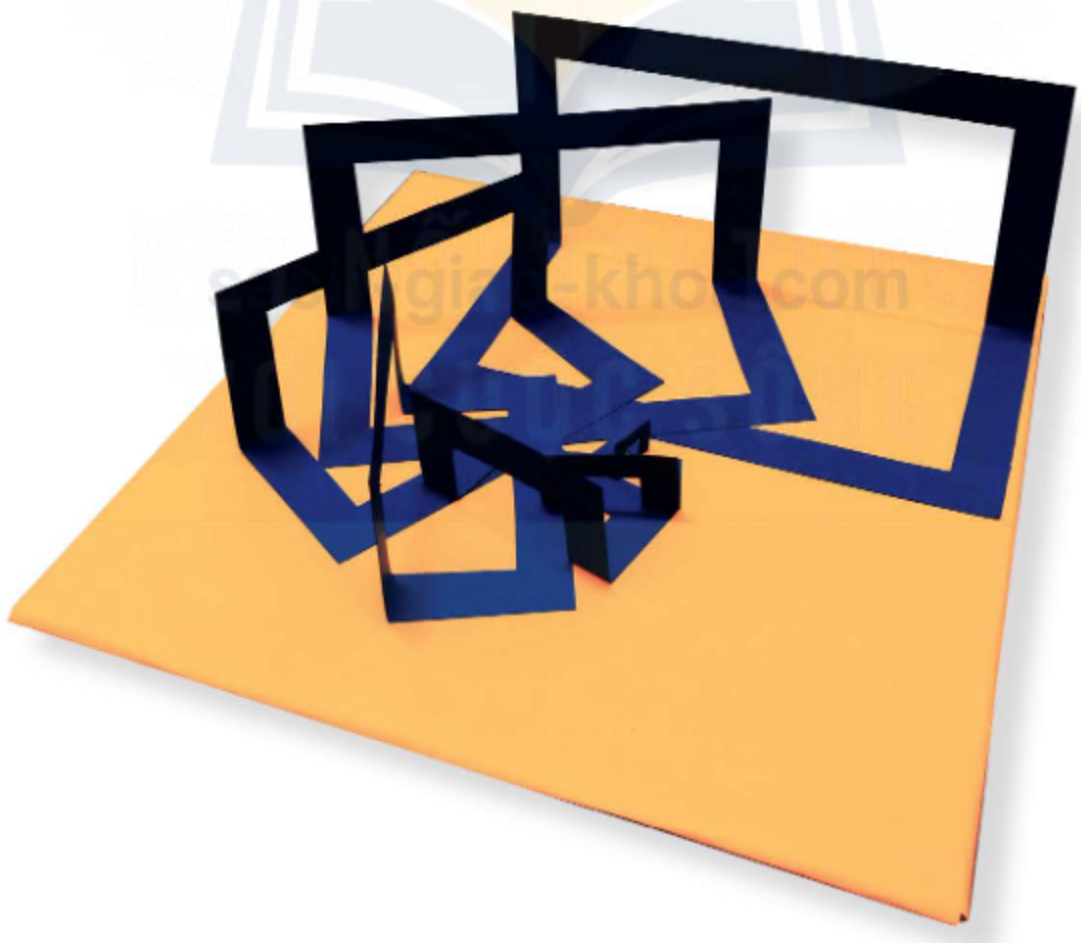
1. Thanh Vân, *Tổ chim*, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn thể hiện cảm giác về khối đặc và khối rỗng



3. Huỳnh Huy, *Nảy mầm*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu, thể hiện sự kết hợp khối tĩnh và khối động



2. Mạnh Cường, *Con voi*, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn thể hiện cảm giác về khối mềm



4. Thanh Loan, *Liên kết*, sản phẩm mĩ thuật từ bìa tạo cảm giác về sự chuyển động

EM CÓ BIẾT

Việc sử dụng khối với các góc cạnh theo một hướng xác định rõ ràng thường tạo cảm giác về hướng chuyển động của tác phẩm.



Sử dụng đất nặn hoặc vật liệu sẵn có tạo một sản phẩm mĩ thuật có biểu hiện của khối mà em yêu thích.





Hãy đặt tên cho sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo một số câu hỏi gợi ý sau:

– Sản phẩm mĩ thuật của bạn có biểu hiện nào của khối?

– Trong các sản phẩm mĩ thuật của nhóm, bạn thích sản phẩm nào nhất? Vì sao?



Tìm hiểu về sự chuyển động của khối trên một số tác phẩm mĩ thuật của nhà điêu khắc An-béc-tô Gia-cô-mét-ti (Alberto Giacometti)



1. *Con chó* (Dog), 1951, tượng đồng

   Nguồn: Bộ sưu tập tư nhân

Nhà điêu khắc tạo nên cảm giác về sự chuyển động của con chó thông qua cách diễn tả về chiều hướng của thân, đầu cũng như động tác của chân theo xu hướng thon dài hơn so với tỉ lệ thực.



2. *Người đang đi, phiên bản 1* (Man Walking, Version I), 1960, tượng đồng

   Nguồn: Bảo tàng nghệ thuật Herbert F. Johnson, Đại học Cornell, New York, Hoa Kỳ

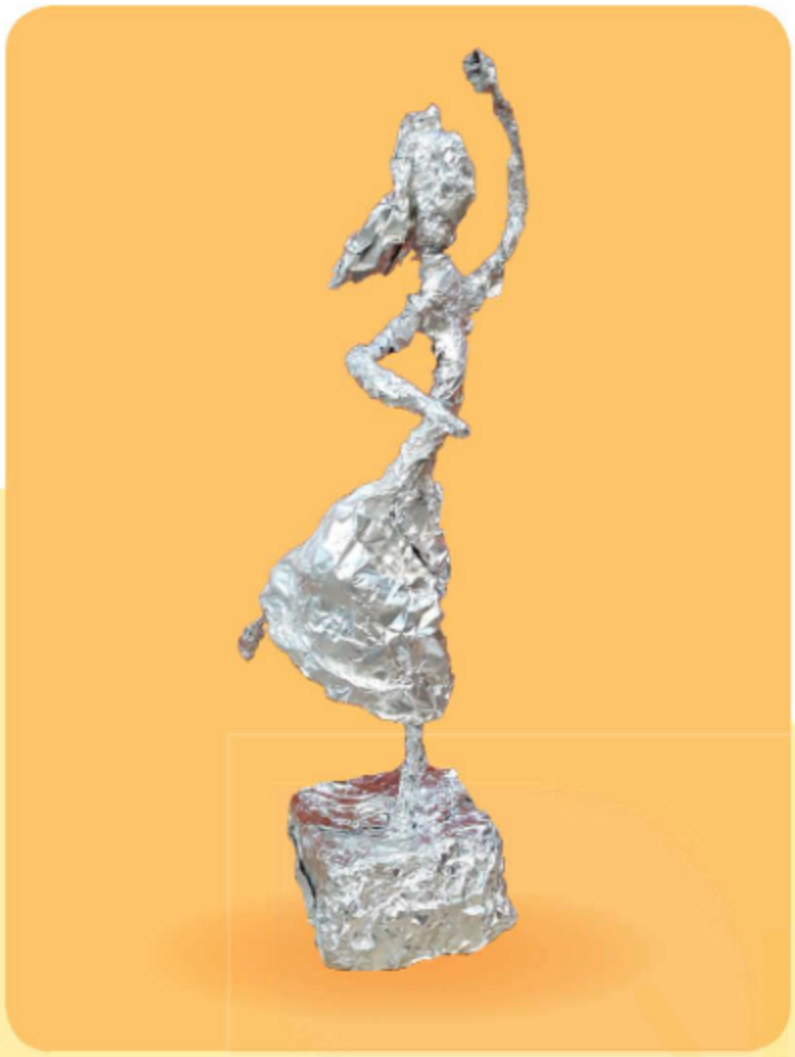
Tác giả sử dụng các khối có chiều hướng kéo dài để thể hiện bức tượng cho cảm giác nhân vật đang chuyển động.

EM CÓ BIẾT

An-béc-tô Gia-cô-mét-ti (1901 – 1966) là nhà điêu khắc người Thuỵ Sĩ. Các tác phẩm của ông được biết đến nhiều nhất với lối tạo hình nhân vật có xu hướng kéo dài cũng như thể hiện sự thô ráp của vật liệu.

Tạo một sản phẩm mĩ thuật thể hiện cảm giác về sự chuyển động của khối

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Lê Thanh Phong, *Nhảy múa*
   Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu



2. Trịnh Thu Ngân, *Vũ điệu*
   Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu



3. Lê Liêm Trà, *Tháp nghiêng*
   Sản phẩm mĩ thuật từ bìa



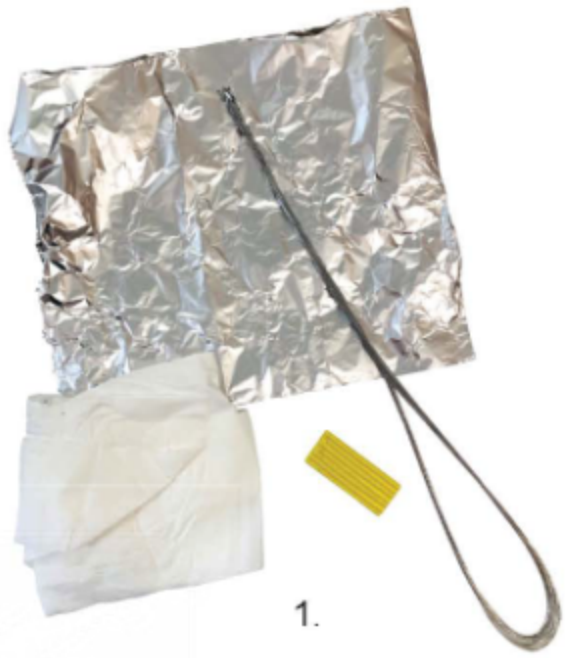
4. Nguyễn Thuý Quỳnh, *Vòng xoay*
   Sản phẩm mĩ thuật từ bìa

Phần tham khảo

Các bước tạo được sự biểu đạt hình động cho sản phẩm

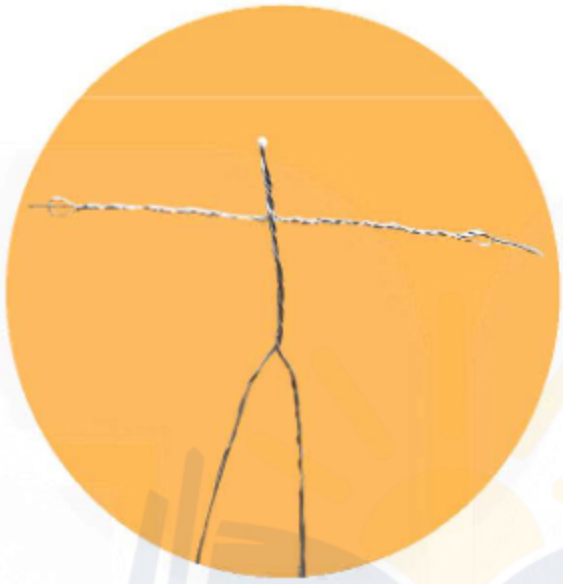
Chuẩn bị

dây thép nhỏ | giấy đa năng | giấy bạc | đất nặn



1.

Thực hành



2.



3.



4.

5.

Chủ đề 5

MỘT SỐ VẬT LIỆU SỬ DỤNG TRONG THỰC HÀNH, SÁNG TẠO MĨ THUẬT

- *Tạo được cảm nhận khác nhau trên bề mặt sản phẩm.*
- *Hiểu được một số thao tác, công đoạn cơ bản để tạo nên sản phẩm mĩ thuật.*
- *Biết sử dụng vật liệu sẵn có để làm đồ lưu niệm.*



Một số cảm giác về bề mặt vật liệu

- Trong thiên nhiên



1.



2.



3.



4.

Em còn biết những vật liệu nào trong thiên nhiên được sử dụng trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật?

1. Lá cây 2. Hoa
3. Vỏ thân cây 4. Quả

Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

EM CÓ BIẾT

Trong mĩ thuật, chất liệu được khai thác, sử dụng thể hiện nên tác phẩm, sản phẩm mĩ thuật. Trong nhà trường, bên cạnh những chất liệu được sử dụng như màu sáp, giấy màu, đất nặn, còn rất nhiều những vật liệu khác để tạo nên sản phẩm mĩ thuật như: cành cây, hoa, lá, vỏ hộp các-tông, chai nhựa,... Mỗi chất liệu được sử dụng sẽ đem đến những cảm nhận khác nhau như: mịn, mềm, thô ráp, nhẵn,...

• Trong cuộc sống



1. Bông



2. Giấy



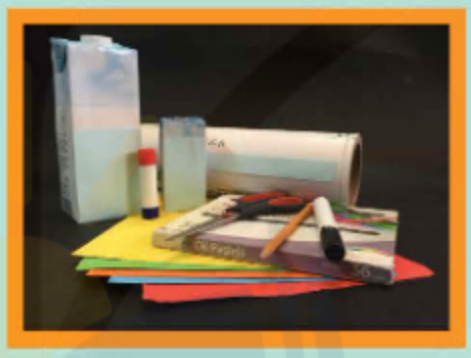
3. Sản phẩm mĩ thuật



1. Vật liệu sẵn có



2. Sản phẩm mĩ thuật



1. Vật liệu sẵn có



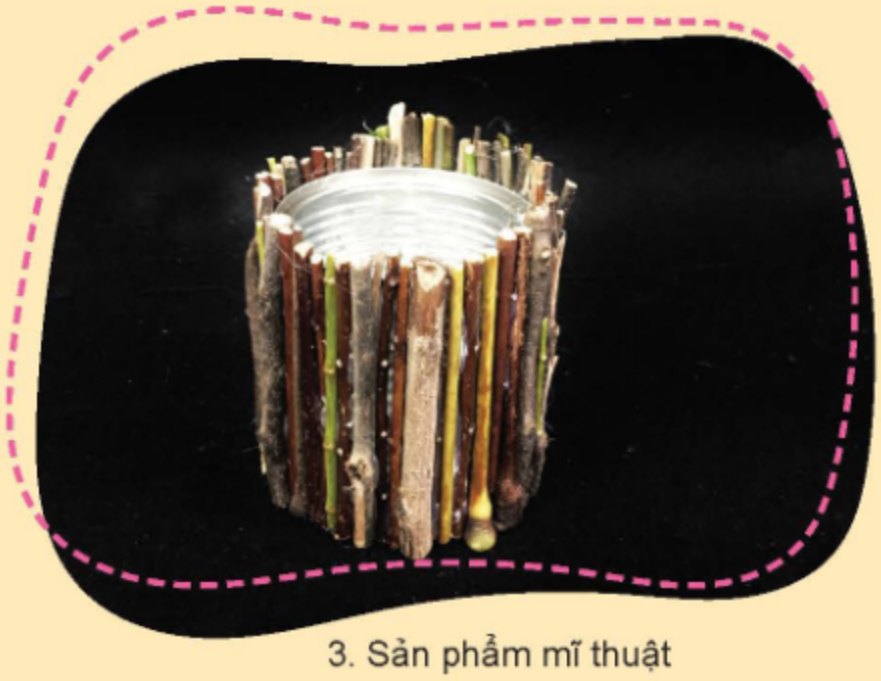
2. Sản phẩm mĩ thuật



1. Cành cây



2. Vỏ lon



3. Sản phẩm mĩ thuật

Em thường sử dụng những vật liệu nào để sáng tạo sản phẩm mĩ thuật?

Một số sản phẩm mĩ thuật sử dụng nhiều vật liệu khác nhau



1. Trần Mai Trang, *Trong vườn*
   Sản phẩm mĩ thuật từ bìa và giấy màu



2. Minh Khôi, *Chú chuột*
   Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu



3. Mai Vân Trình, *Con nhím*, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn và hạt

– Những vật liệu làm nên sản phẩm mĩ thuật ở trên tạo cho em cảm nhận gì?
– Để thực hiện sản phẩm mĩ thuật, em sẽ sử dụng vật liệu nào?



Sử dụng vật liệu sẵn có tạo hình một sản phẩm mĩ thuật mà em yêu thích.

Phần tham khảo

Sử dụng kĩ thuật in lá cây tạo nên một sản phẩm mĩ thuật

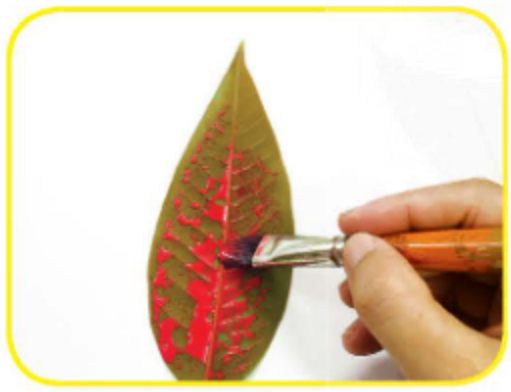
Chuẩn bị

- màu vẽ
- bút lông
- giấy vẽ
- lá cây



1.

Thực hành



2.



3.



4.



6.



5.

sach-giao-khoa.com



Hãy đặt tên cho sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo một số nội dung gợi ý sau:

– Kể tên các vật liệu đã sử dụng để tạo nên sản phẩm mĩ thuật.

– Bạn có cảm nhận về bề mặt của sản phẩm mĩ thuật này như thế nào?



Sử dụng vật liệu mình yêu thích để trang trí một tấm thiệp chúc mừng.

Phần tham khảo

Trang trí một tấm thiệp chúc mừng theo hình thức đắp nổi, trong đó thể hiện được sự khác nhau về bề mặt

Chuẩn bị

đất nặn | que gỗ | giấy bìa



1.

Thực hành



2.



3.



4.

Chủ đề 6

BIẾT ƠN THẦY CÔ

- *Chọn được hình ảnh và tạo được bức tranh có chủ đề về thầy cô.*
- *Tạo được sản phẩm mĩ thuật báo tường sử dụng trong ngày Nhà giáo Việt Nam 20 – 11.*



Thầy cô giáo của chúng em



1.



2.



3.

– Hãy kể về những việc làm của thầy cô ở trường.
– Em sẽ chọn hình ảnh nào về thầy cô để tạo sản phẩm mĩ thuật của mình?

1. Thầy hướng dẫn chúng em. Nguồn: Vũ Hiền
2. Chúng em tặng hoa cô giáo. Nguồn: Thu Phương
3. Cô giáo và chúng em. Nguồn: Trà Thị Thu

Sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Biết ơn thầy cô*



1. Minh Tuệ, *Cô dạy em học bài*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu



2. Huy Ninh, *Em tặng hoa thầy giáo*
Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



3. Cẩm Linh, *Cô giáo của chúng em*, sản phẩm mĩ thuật từ màu goát

Quan sát và cho biết các yếu tố: màu cơ bản, màu thứ cấp, màu đậm, màu nhạt trong từng sản phẩm trên.

Sử dụng hình thức yêu thích để thể hiện hình ảnh về thầy cô.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Khánh Ly, *Hát mừng ngày 20 – 11*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



2. Bảo Minh, *Thầy giáo em*
Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



3. Khánh Linh, *Chúc mừng cô giáo em*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



Hãy đặt tên cho sản phẩm mĩ thuật của mình và trao đổi với các bạn theo một số nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm mĩ thuật thể hiện hình ảnh gì và được làm bằng vật liệu nào?

– Hình ảnh nào là chính trên sản phẩm? Hình ảnh nào hỗ trợ cho hình ảnh chính?

– Đọc tên các màu và chỉ cho bạn biết màu nào là màu cơ bản, màu thứ cấp, màu đậm, màu nhạt.

– Bạn thích sản phẩm mĩ thuật nào nhất? Vì sao?











Thiết kế và trang trí báo tường chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam 20 – 11.

Phần tham khảo

Làm báo tường về chủ đề *Biết ơn thầy cô*

Chuẩn bị



1.

giấy A0 | giấy màu | bút màu dạ, màu sáp | keo dán | kéo

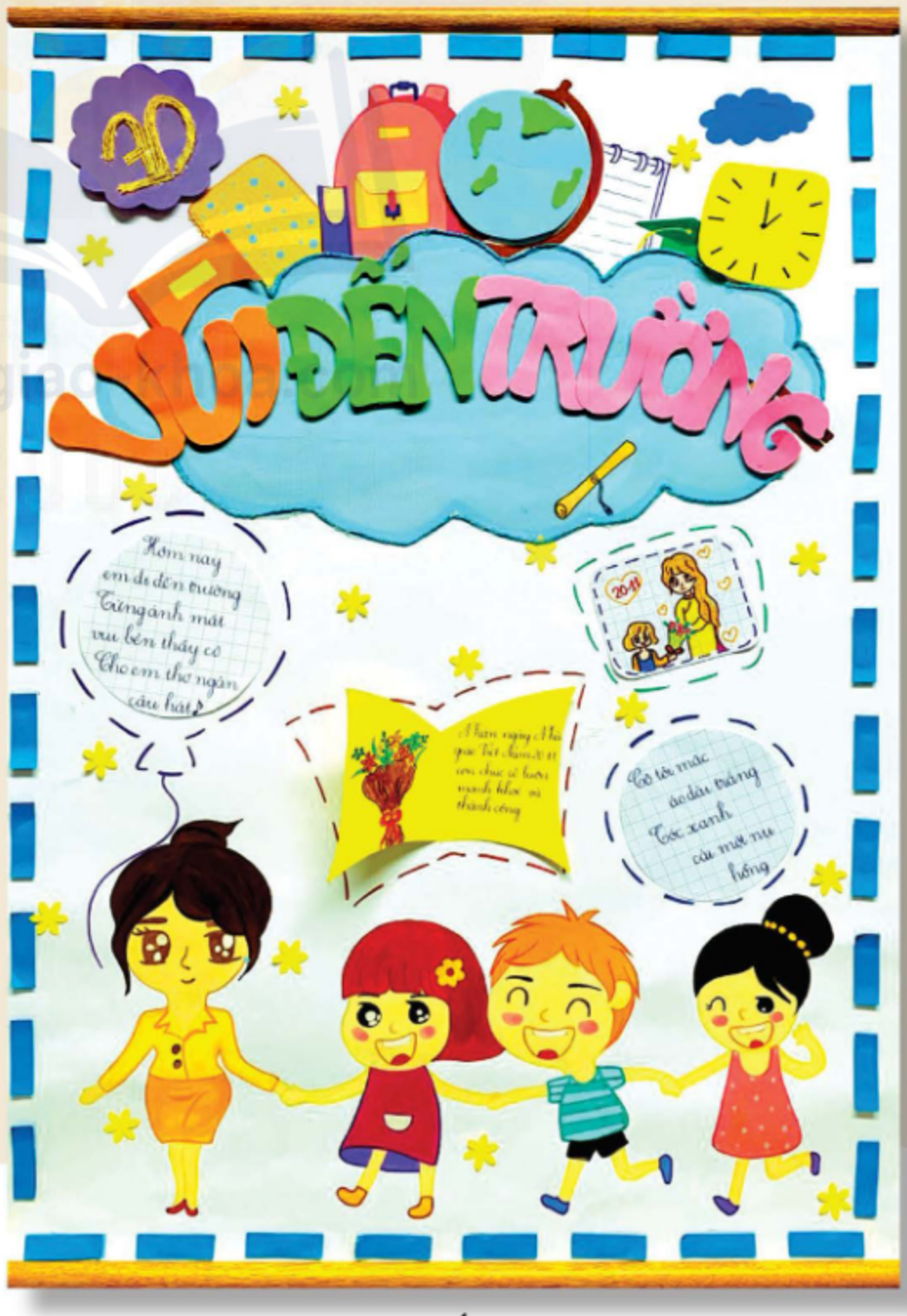
Thực hành



2.



3.



4.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Minh Tuệ – Hồng Nhung – Thanh Quang
Sản phẩm mĩ thuật từ giấy và màu dạ



2. Thu Hằng – Minh Việt – Khánh Chi
Sản phẩm mĩ thuật từ giấy và màu nước



3. Tường Linh – Phúc Hưng – Cẩm Tú
Sản phẩm mĩ thuật từ giấy và màu sáp

Chủ đề **7**

CẢNH VẬT QUANH EM

- *Tạo được sản phẩm mĩ thuật về cảnh vật yêu thích.*
- *Bước đầu biết sử dụng yếu tố chính – phụ trong tạo hình sản phẩm.*
- *Biết sử dụng vật liệu sẵn có để tạo một sản phẩm đồ chơi.*



Cảnh vật trong cuộc sống



1. Chợ nổi Cái Răng, thành phố Cần Thơ
   Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh



2. Tháp Rùa, thành phố Hà Nội
   Nguồn: Louis Nguyen



3. Vịnh Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh
   Nguồn: Huy Thoai

– Hình ảnh, màu sắc nào nổi bật trong mỗi bức ảnh trên?
– Em biết những cảnh đẹp nào khác? Hãy miêu tả những cảnh đẹp đó.

Cảnh vật trong tranh vẽ



1. Phan Kế An, *Nhớ một chiều Tây Bắc,* 1955, tranh sơn mài, 112,3 x 69,8 cm



2. Lưu Văn Sìn, *Cảnh nông thôn thanh bình*, 1958, tranh sơn dầu, 98 x 64,5 cm

1, 2 – Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Quan sát các bức tranh trên và cho biết:

– Bức tranh thể hiện cảnh ở đâu?

– Hình ảnh nào là chính, hình ảnh nào là phụ trong bức tranh?

Cảnh vật trong sản phẩm mĩ thuật



1. Minh Anh – Kim Chi – Hà Phương, *Phố cổ Hà Nội*
Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



3. Minh Anh, *Chùa Một Cột*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



2. Thu Trà, *Biển Phú Yên*
Sản phẩm mĩ thuật từ giấy màu



4. Như Hà, *Buổi sáng Tây Nguyên*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

- Bạn đã sử dụng chất liệu gì để thể hiện sản phẩm?
- Hãy chỉ ra các hình ảnh chính, phụ trong sản phẩm của bạn. Hình ảnh nào được sắp xếp ở phía trước, hình ảnh nào được đặt ở phía sau?
- Bạn đã sử dụng những màu sắc gì để thể hiện cảnh vật trong từng sản phẩm?
- Em sẽ chọn hình ảnh nào để thể hiện sản phẩm của mình?



Sử dụng hình thức tạo hình yêu thích để tạo nên một sản phẩm mĩ thuật về cảnh vật quanh em.



Hãy đặt tên cho sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo một số nội dung gợi ý sau:

– Có những hình ảnh, màu sắc gì trong sản phẩm mĩ thuật?

– Chỉ ra các hình ảnh chính, phụ trong sản phẩm.

– Chia sẻ cảm nhận về các sản phẩm.









sach-giao-khoa.com





Tạo một sản phẩm đồ chơi có sử dụng hình ảnh về cảnh đẹp nơi em ở.



1.

Phần tham khảo

Làm ti vi trình chiếu

Chuẩn bị

hộp các-tông | màu vẽ | băng dính hai mặt | kéo | keo dán | giấy màu | giấy trắng | bút chì | bút lông | que gỗ

Thực hành



2.



3.

Dán cố định hai đầu tranh vào hai que gỗ.



4.

Đặt hai que gỗ ở vị trí quay trình chiếu, cắt một phần hộp bìa vừa que gỗ tại vị trí đặt cố định bốn điểm có thể quay.



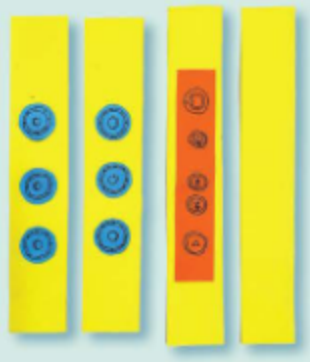
5.

Cuộn tranh cho vừa với vị trí đặt hai que gỗ ở hộp bìa.



6.

Tạo và dán phần mặt trước ti vi.



7.

- Tạo thêm phần thân bằng bìa cứng để ti vi có thể đứng trên mặt bàn.
- Khi chơi có thể cầm hai đầu trên que gỗ, quay theo một chiều để trình chiếu cảnh vật.



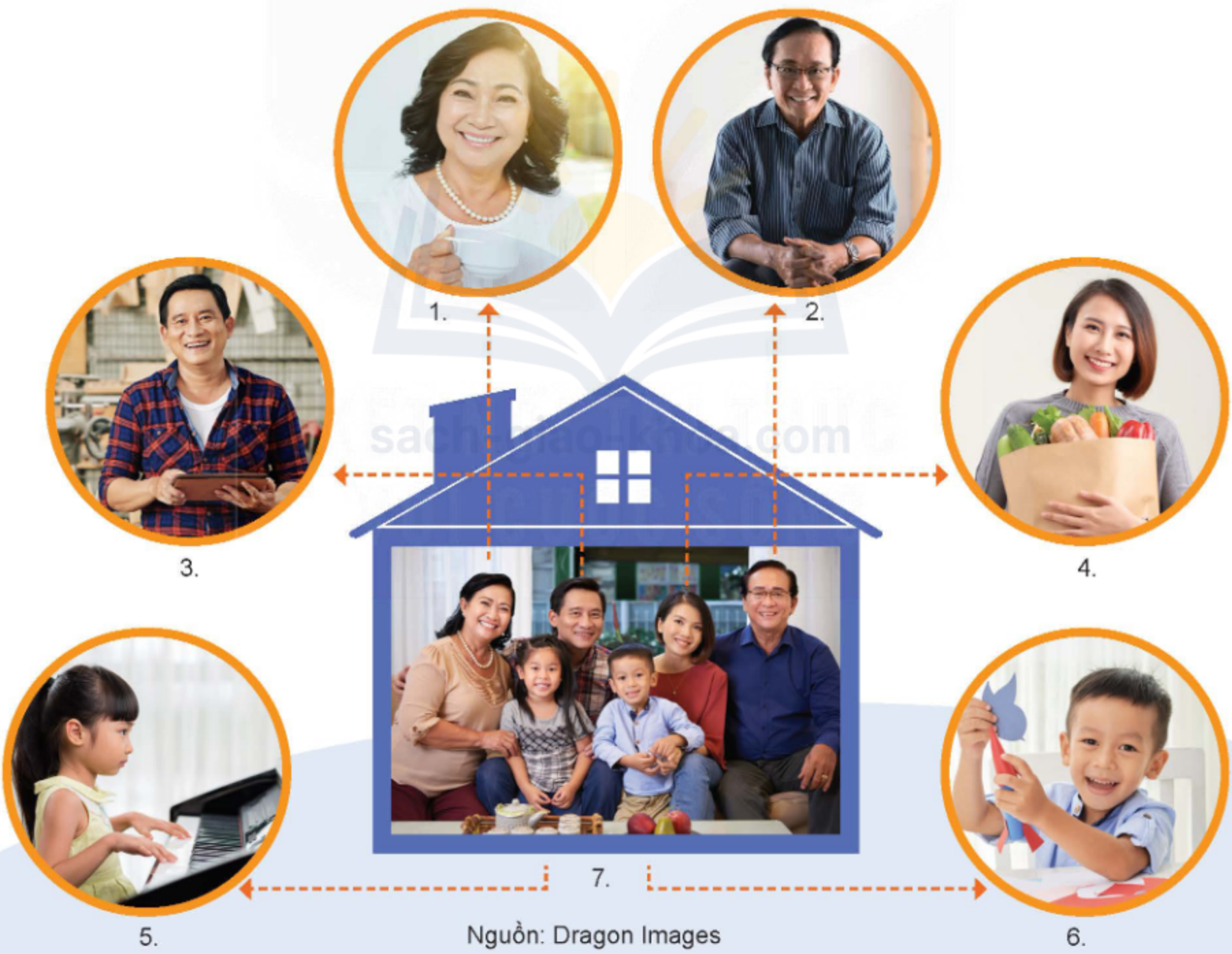
8.

Chủ đề **8**

CHÂN DUNG NGƯỜI THÂN TRONG GIA ĐÌNH

- *Tạo được sản phẩm mĩ thuật thể hiện chân dung người thân trong gia đình.*
- *Biết sử dụng nét, hình, màu để thể hiện các đặc điểm trên khuôn mặt.*
- *Sử dụng vật liệu sẵn có để tạo sản phẩm mĩ thuật về chủ đề.*

Hình ảnh chân dung qua một số bức ảnh



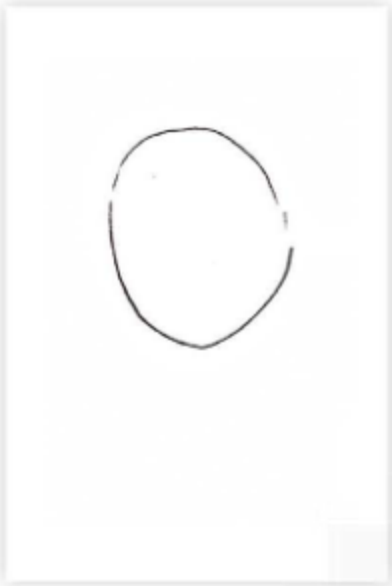
Nguồn: Dragon Images

– Nêu một vài đặc điểm về chân dung nhân vật trong các bức ảnh trên (khuôn mặt, mái tóc, trang phục,…).

– Em sẽ chọn chân dung của ai trong gia đình để thể hiện sản phẩm mĩ thuật? Hãy miêu tả về đặc điểm trên khuôn mặt của người đó.

Một số cách thực hiện sản phẩm mĩ thuật thể hiện chân dung

Vẽ qua trí nhớ



1.



2.



3.



4.

Vẽ bằng cách quan sát trực tiếp



1.



2.



3.

EM CÓ BIẾT

Vẽ chân dung là cách người vẽ dựa vào những đặc điểm trên khuôn mặt để thể hiện. Tranh chân dung có nhiều loại như: tranh chân dung toàn thân, bán thân hoặc chỉ tập trung thể hiện biểu cảm trên khuôn mặt.

Chân dung trong sản phẩm mĩ thuật



1. Phương Anh, *Mẹ*
   Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



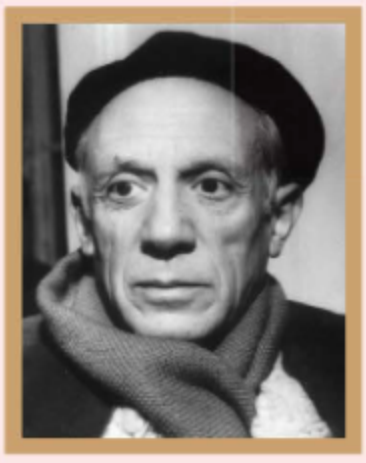
2. Hiền An, *Ông nội em*
   Sản phẩm mĩ thuật từ màu dạ



3. Hải Anh, *Chị gái*
   Sản phẩm mĩ thuật từ giấy màu, bìa, màu dạ, màu sáp

Nhân vật trong sản phẩm trên có những đặc điểm gì? (hình dáng, các chi tiết trên khuôn mặt, mái tóc, trang phục,…)

EM CÓ BIẾT



4. Ảnh chân dung hoạ sĩ Pa-blô Pi-cát-xô (Pablo Picasso)
   Nguồn: justfunfacts.com



5. Tranh chân dung tự hoạ năm 19 tuổi (tranh sơn dầu, 1901)
   Nguồn: pablopicasso.org



6. Tranh chân dung tự hoạ năm 25 tuổi (tranh sơn dầu, 1907)
   Nguồn: wikiart.org

Pa-blô Pi-cát-xô (1881 – 1973) là hoạ sĩ, nhà điêu khắc người Tây Ban Nha. Ông được coi là một trong những hoạ sĩ nổi bật của mĩ thuật thế giới thế kỉ XX. Trong các bức chân dung tự hoạ, ông đã tập trung diễn tả các đặc điểm nổi bật trên khuôn mặt như: mắt, mũi to, tạo điểm nhấn cho bức tranh.

sách-giáo-khoa.com



Sử dụng hình thức yêu thích để tạo sản phẩm mĩ thuật về chân dung một người thân trong gia đình của em.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Quang Khải, *Anh trai*
   Sản phẩm mĩ thuật từ giấy màu, giấy báo



2. Thu Quyên, *Chị gái*
   Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



3. Duy Khang, *Em trai*
   Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



Hãy đặt tên sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo một số nội dung gợi ý sau:

– Bạn đã lựa chọn ai trong gia đình của mình để thể hiện sản phẩm mĩ thuật? Hãy miêu tả về những đặc điểm nổi bật trên khuôn mặt của nhân vật trong sản phẩm đã thực hiện.

– Bạn thích đặc điểm riêng nào của nhân vật trong sản phẩm mĩ thuật?



Sử dụng vật liệu yêu thích tạo bức tranh chân dung người thân trong gia đình.

Phần tham khảo

Chuẩn bị

giấy trắng | giấy màu | bút chì

đất nặn | cúc áo | sợi dây len



1.

Thực hành



2.

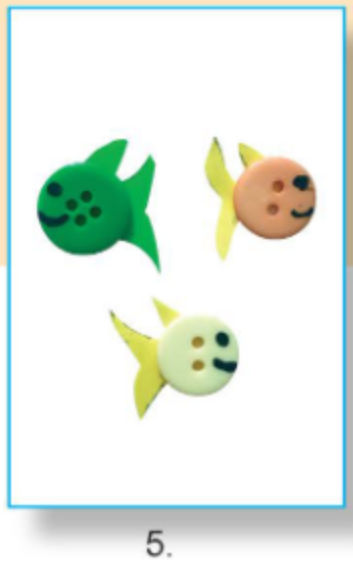


3.



4.

+



5.



6.

Chủ đề 9

SINH HOẠT TRONG GIA ĐÌNH

- *Biết tìm ý tưởng thể hiện chủ đề qua quan sát thực tế, ảnh chụp, lời kể,...*
- *Biết sử dụng hình ảnh, sắp xếp được vị trí trước, sau để thể hiện những hoạt động trong gia đình.*
- *Tạo được hình ảnh chính trong sản phẩm mĩ thuật cần thể hiện.*



Một số hình ảnh sinh hoạt trong gia đình



1. Cho ngựa ăn
   Nguồn: Nguyễn Ngọc Thái



2. Giã gạo
   Nguồn: Nguyễn Ngọc Thái



3. Bố mẹ chơi cùng con
   Nguồn: Dragon Images

– Các bức ảnh trên thể hiện những hoạt động nào?

– Trong gia đình em, những hoạt động nào em thấy thú vị nhất?

Hình ảnh sinh hoạt qua một số tác phẩm mĩ thuật



1. Sỹ Tốt, *Tiếng đàn bầu,* 1963
Tranh sơn dầu, 160 x 121 cm



2. Trần Thanh Ngọc, *Đón con*, 1960
Tranh lụa, 65 x 89,5 cm



3. Đinh Trọng Khang, *Mẹ con*, 1963
Tranh khắc gỗ, 39,5 x 31,7 cm

- Em thấy các bức tranh thể hiện những hoạt động nào?
- Các hình ảnh trong những bức tranh trên được sắp xếp như thế nào?
- Em hãy nêu cảm nhận về màu đậm, màu nhạt được sắp xếp trong các bức tranh.

1, 2, 3 – Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Sản phẩm mĩ thuật thể hiện hoạt động trong sinh hoạt



1. Như Hà, *Quây quần*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



2. Quách Diệu Linh, *Mẹ tắm cho con nhé*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp,



3. Lê Mai Hoa, *Trồng cây*, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

– Các sản phẩm mĩ thuật trên thể hiện về những hoạt động nào trong gia đình?
– Hình ảnh, màu sắc được sắp xếp thế nào trong sản phẩm mĩ thuật?
– Em sẽ dùng hình ảnh gì để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Sinh hoạt trong gia đình*?



Thực hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Sinh hoạt trong gia đình* theo cách em yêu thích.



Hãy đặt tên cho sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo một số câu hỏi gợi ý sau:

– Hoạt động nào được thể hiện trong sản phẩm mĩ thuật?

– Bạn đã dùng những màu sắc nào để thực hiện sản phẩm của mình?

– Bạn thích sản phẩm mĩ thuật nào nhất?

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Hà Vy, *Ngủ đúng giờ*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



2. Gia Minh, *Cả nhà vui*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



3. Lê Minh Kiều, *Giúp mẹ cắm hoa*
Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



Trang trí một đồ dùng quen thuộc trong sinh hoạt bằng hình thức tự chọn.

Phần tham khảo

Tạo và trang trí một chiếc hộp đựng giấy ăn



Chuẩn bị

giấy bìa | giấy màu | hộp các-tông | băng dính | kéo

Thực hành

Cách 1



2.



3.



4.



5.

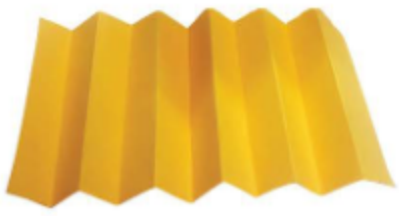


6.

Cách 2



1.



2.



3.



4.

Chủ đề 10

AN TOÀN GIAO THÔNG

- *Biết cách sử dụng hình, màu, khối để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề.*
- *Biết trang trí vật dụng liên quan đến chủ đề với nhiều hình thức khác nhau.*



Một số quy định khi tham gia giao thông



1. Mặc áo phao khi tham gia giao thông đường thuỷ
   Nguồn: Kernel Nguyen



2. Đi bộ trên vỉa hè
   Nguồn: Thu Trang



3. Đi qua đường nơi có vạch kẻ đường dành cho người đi bộ
   Nguồn: Vietnam Stock Images

Một số hành vi không đúng khi tham gia giao thông



4. Đá bóng dưới lòng đường
   Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh



5. Chở quá số người quy định, không đội mũ bảo hiểm
   Nguồn: Hecke 61

– Có những hành vi tham gia giao thông nào trong các bức ảnh trên?
– Em thường tham gia giao thông bằng phương tiện gì? Em đã làm gì để tham gia giao thông an toàn?

Sản phẩm mĩ thuật thể hiện về chủ đề *An toàn giao thông*



1. Diệu Hương – Ngọc Anh, *Chúng em tham gia giao thông*
   Sản phẩm mĩ thuật kết hợp vẽ, cắt, dán từ màu sáp và giấy



2. Đặng Thảo Nhi, *Làm chủ tốc độ*
   Sản phẩm mĩ thuật từ màu dạ



3. Tô Hoàng Văn – Lại Thu Hằng, *Đợi đèn đỏ qua đường*, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn và bìa

- Bạn đã dùng những hình ảnh nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật? Hình ảnh chính bạn sử dụng là hình ảnh nào? Hình ảnh phụ bạn sử dụng là hình ảnh nào?
- Bạn đã sử dụng những chất liệu gì để tạo nên sản phẩm mĩ thuật?
- Em sẽ chọn hình ảnh nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *An toàn giao thông*?



Thực hiện một sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *An toàn giao thông* theo cách em yêu thích.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Thảo Minh – Quốc Bình – Bảo Quyên, *Đi bộ trên vỉa hè*
   Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



2. Nguyễn Khoa Nam, *Nguy hiểm quá*, sản phẩm mĩ thuật từ màu nước



Hoạt động cá nhân: Trình bày ý tưởng và cách thể hiện sản phẩm của mình theo một số nội dung gợi ý sau:

– Bạn đã thể hiện hình ảnh gì trong sản phẩm của mình?

– Giới thiệu các hình ảnh chính, phụ trong sản phẩm.

– Bạn sử dụng những màu sắc nào trong sản phẩm?

Hoạt động nhóm: Thảo luận về sản phẩm mĩ thuật của mỗi thành viên trong nhóm theo một số gợi ý sau:

– Sản phẩm mĩ thuật thể hiện hành vi đúng hay không đúng khi tham gia giao thông?

– Bạn thích sản phẩm mĩ thuật nào nhất? Màu đậm, màu nhạt trong sản phẩm đó được thể hiện như thế nào?

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Quỳnh Khang – Bảo Minh, *Đội mũ bảo hiểm khi đi xe máy*
Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn



2. Lâm Tuệ, *Không đội mũ bảo hiểm khi đi xe máy*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu chì



3. Tuấn Anh, *Không đá bóng dưới lòng đường*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



Trang trí chiếc mũ bảo hiểm theo cách mà em thích.

Phần tham khảo

Cách 1: Vẽ và trang trí chiếc mũ bảo hiểm

Chuẩn bị

giấy trắng | bút chì | màu vẽ | bút lông



1.

Thực hành



2.



3.



4.



5.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh



1. Thái Bảo
Sản phẩm mĩ thuật từ màu goát



2. Hương Giang
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp



3. Thanh Hằng
Sản phẩm mĩ thuật từ màu goát

Cách 2: Trang trí một chiếc mũ bảo hiểm cũ bằng màu a-cờ-ry-lic

Chuẩn bị



mũ bảo hiểm cũ



màu a-cờ-ry-lic



bút lông

1.

Thực hành



2.



3.



4.



5.



6.

sach-giao-khoa.com

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

	Thuật ngữ	Giải thích	Trang
C	cảm giác	Cảm nhận về những thuộc tính riêng lẻ của sự vật tác động vào giác quan	22
	chất liệu	Yếu tố xác định dùng để làm nên sản phẩm mĩ thuật như: yếu tố tạo hình, hình ảnh từ cuộc sống,... cho đến hoạ phẩm khác nhau	28
	chuyển động	Thay đổi trạng thái của một sự vật, hiện tượng	22
H	hoạ sĩ	Người thực hành, sáng tạo các tác phẩm mĩ thuật như tranh vẽ bằng cách sử dụng màu phủ lên một bề mặt tương đối phẳng để thể hiện hình ảnh	16
M	màu thứ cấp	Các màu như: màu tím, màu xanh lá cây, màu cam; được tạo ra bằng cách pha trộn hai màu cơ bản. Trong đó, màu tím được tạo ra từ màu lam và màu đỏ; màu xanh lá cây được tạo ra từ màu vàng và màu lam; màu cam được tạo ra từ màu vàng và màu đỏ	14
N	nhà điêu khắc	Người thực hành, sáng tạo tác phẩm điêu khắc như tượng, phù điêu bằng cách tạo nên những khối nhằm thể hiện một hay nhiều ý nghĩa của tác phẩm	25
T	tranh chân dung	Tác phẩm/ sản phẩm mĩ thuật dạng 2D thể hiện chủ yếu khuôn mặt và biểu cảm của nó	48
	tranh chân dung bán thân	Thể hiện khuôn mặt, vai và một phần thân người	47
	tương phản	Những biểu hiện có tính chất trái ngược, đối lập nhau như: cứng – mềm, đặc – rỗng, động – tĩnh,...	22
V	vật liệu	Vật, chất dùng để tạo ra hình dạng sản phẩm mĩ thuật	28

BẢNG PHIÊN ÂM TÊN RIÊNG NƯỚC NGOÀI

	Phiên âm	Nguyên gốc	Trang
A	An-béc-tô Gia-cô-mét-ti	Alberto Giacometti	25
H	Hăng-ri Ma-ti-xơ	Henri Matisse	16
P	Pa-blô Pi-cát-xô	Pablo Picasso	48

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: PHẠM DUY ANH – NGUYỄN THỊ KIM HẰNG
Biên tập tái bản: NGUYỄN HỒNG SƠN – NGUYỄN VĂN NGUYÊN
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: NGUYỄN THUÝ QUỲNH
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Minh hoạ: NGUYỄN THỊ THANH VÂN
Sửa bản in: TẠ THỊ HƯỜNG – NGUYỄN DUY LONG
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2022) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

MĨ THUẬT 3
Mã số: G1HH3M001h26

In ..... bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 7-2026/CXBIPH/23-09/GD
Số QĐXB: .../..... ngày ... tháng ... năm .....
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-30704-0



HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH





BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 3 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Tiếng Việt 3, tập một
2. Tiếng Việt 3, tập hai
3. Toán 3, tập một
4. Toán 3, tập hai
5. Tự nhiên và Xã hội 3
6. Đạo đức 3
7. Âm nhạc 3
8. Mĩ thuật 3
9. Công nghệ 3
10. Tin học 3
11. Hoạt động trải nghiệm 3
12. Giáo dục thể chất 3
13. Tiếng Anh 3 – Global Success – SHS, tập một
14. Tiếng Anh 3 – Global Success – SHS, tập hai

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-30704-0

9 786040 307040

Giá: 7.900 đ